



ROMANO MISSIO RY

---

TOIMINTASUUNNITELMA  
2024

---

Lapsi keskiössä – rakastettu ja arvokas



ROMANO MISSIO RY  
Vilppulantie 2 C 4, 00700 HELSINKI  
[www.romanomissio.fi](http://www.romanomissio.fi)  
[toimisto@romanomissio.fi](mailto:toimisto@romanomissio.fi)  
puh. 09-351 1366

# ROMANO MISSIO RY:N TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

## SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Romano Missio ry vuonna 2024	2
Järjestö- ja kehittämistyö	3
Talous- ja kiinteistöt	4
Lastensuojelutyö	5
Rikostaustaisten romanien tukipalvelut	6
Arvokas elämä -hanke	8
Terne apre – Nuorten vuoro -projekti	9
Diakonia- ja sosiaalityö	10
Romano Missio ry:n yhteistyötahot ja jäsenyydet	12
Kansainvälinen toiminta	13

# 1 ROMANO MISSIO RY VUONNA 2024

Romano Missio ry on vuonna 1906 perustettu kristillisellä arvopohjalla romaniväestön hyväksi toimiva valtakunnallinen lastensuojelu- ja sosiaalialan palvelujärjestö, joka tarjoaa myös kulttuuri-, diakonia-, konsulttipalveluja. Romano Missio ry toimii yhteistyössä toisten romanijärjestöjen, kuntien ja seurakuntien kanssa. Järjestöllä on omat toimipisteitä keskustoimisto Helsingin Malmilla, Päiväkummun lastenkoti Hämeenkoskella, sekä vuokratilat Oulussa ja Helsingissä.

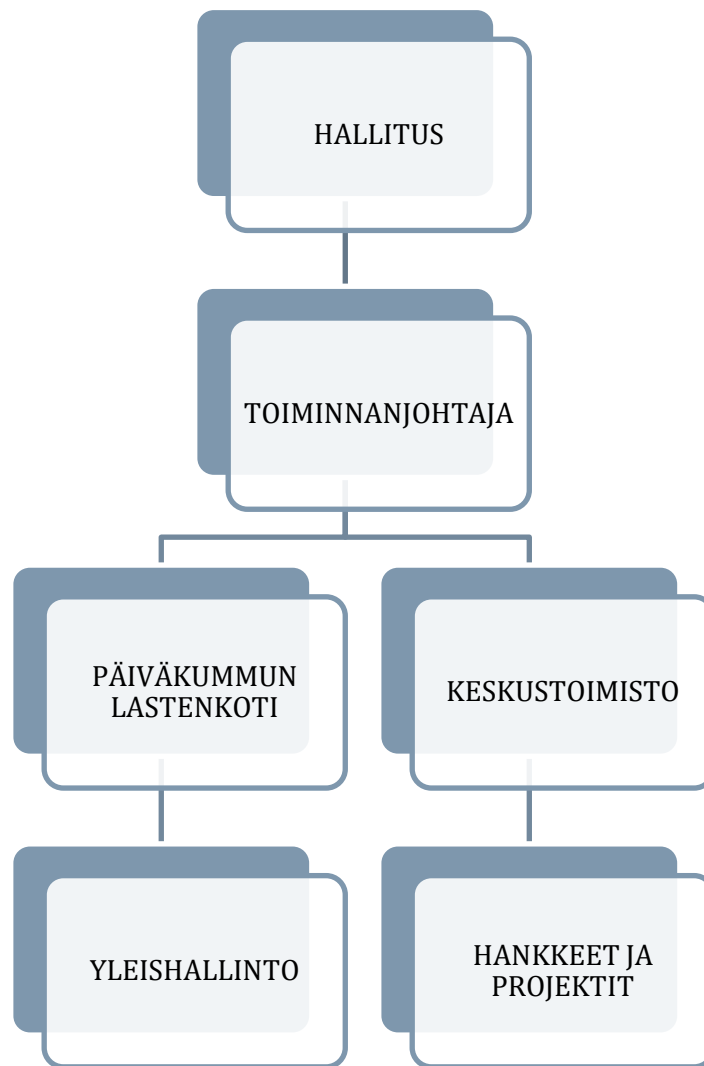
Toimintamme korostaa ihmistä tukevaa toimintamallia. Kristillinen arvopohja ilmenee toiminnassamme välittämisenä, huolenpitona sekä kunnioittavana suhtautumisena toisia ihmisiä sekä erilaisuutta kohtaan. Nämä yhdistyksemme arvot ovat merkitseviä ja tärkeitä kaikille organisaatiossamme toimiville ihmisille. Järjestön toiminta pohjautuu yhteisöllisyyteen ja ammatillisuuteen.

Romano Mission tehtäviin kuuluu romaniväestön identiteetin vahvistaminen. Tärkeä osa asiakastyötämme on romaniasiakkaiden perusoikeuksien puolustaminen. Romano Missio tekee monipuolisesti työtä romanikulttuurin- ja kielen edistämisen puolesta ja toimii syrjäytymistekijöitä vastaan.

Lastensuojelutyö on yksi merkittävä toiminta Romano Mission tehtäväalueista. Sen tavoitteena on mahdollistaa lapselle kokemus lapsena olemisesta ja hyväksytyksi tulemisesta omana itsenään. Tavoitteenamme on, että lapsen arvomaailma kehittyy suuntaan, jossa identiteetin eheytyminen ja vastuunotto omasta elämästä ovat mahdollisia.

Romano Mission asioita hoitaa ja johtaa hallitus, jota päivittäisessä työssä edustaa toiminnanjohtaja. Toiminnan linjaukset ja yleinen hallinto kuuluvat hallituksen tehtäviin. Hallitus nimeää työvaliokunnan, joka valmistelelee käsiteltävät asiat hallituksen kokoukselle. Hallitus kokoontuu n. 6 - 8 kertaa vuodessa. Yhdistyksen vuosikokous pidetään kerran vuodessa touko-syyskuun aikana.

Toiminnanjohtaja johtaa järjestön operatiivista toimintaa, toteuttaa ja valvoo hallituksen päätösten toimeenpanoa ja lastensuojeluyksikön ja eri hankkeiden toimintaa. Talousvastaavan tehtäviin kuuluu järjestön talouden seuranta, kehittäminen ja suunnittelu yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Kirjanpidon ja taloushallinnon asioita hoitaa talousvastaava. Laskun, ostoreskontra- palkanmaksuista, avustavista kirjanpitotehtävistä sekä toimistoymp. asiakaspalveluista vastaa toimistos sihteeri. Kulttuuri- konsultti- ja sosiaalivertoutusta hoitaa palveluohjaaja. STEA tukee järjestön hanke- ja projektitoimintaa. Hankkeista ja projekteista huolehtivat projektityöntekijät. Seurakuntien harkinnan varaisen kirkkokolehdin ja muiden pienimuotoisten avustusten kautta pyritään vastaamaan kentältä tuleviin tarpeisiin.



*Romano Missio ry:n organisaatiokaavio*

## 2 JÄRJESTÖ- JA KEHITTÄMISTYÖ

Romano Missio ry:n toiminnan tavoitteena on edistää romanien integroitumista yhteiskuntaan ja lisätä romanien vaikutusmahdollisuuksia yhteiskunnan eri alueilla. Yhdistys pyrkii edistämään ihmisoikeuksien, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista sekä rasisminvastaisuutta tiedottamalla, järjestämällä seminaareja ja keskustelufoorumeja eri kohde-ryhmille. Keskustoimisto hoitaa yhteydet eri sidosryhmiin tiedottamalla toiminnastaan, luennoimalla, verkostoitumalla ja tekemällä yhteistyötä eri tahojen kanssa. Toimimme palveluasenteella asiakaslähtöisesti, yhteneväisesti kaikissa yhdistyksen yksiköissä.

### 2.1 Viestintä ja vaikuttaminen

*Osallisuus yhteiskunnassa – Erilaisuus rikkautena*

Järjestön sisäistä ja ulkoista viestintää kehitetään. Viestinnän tehtävänä on tiedottaa järjestön eri toiminnoista, hankkeista ja projekteista, kotisivujen päivittäminen, sekä järjestön oman Romano Boodos –lehden sisällön suunnittelu ja kehittäminen. Viestinnän kehittämisessä hyödynnetään media-alan opiskelijaa.

Viestinnän tehtävänä on tukea yhdistyksen työtä välittämällä, suodattamalla ja järjestelmällä romanikulttuuria koskevaa informaatiota. Lisäksi oppilaitoksia avustetaan romanikulttuuria koskevilla kysymyksissä.

Romano Missio haluaa olla mukana edistämässä sosiaali- ja terveysministeriön toimittamaa Suomen romanipoliittisen ohjelman (ROMPO III) toimenpiteiden toteutumista tiedottamalla niistä ja tukemalla romanien yhdenvertaisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa. Tämän lisäksi eri asiantuntijaverkostoja kehitetään.

Romano Missio kantaa huolta romanikielen säilymisestä ja sen kehittämisestä viestittämällä asioista myös romanikielellä erilaisissa tilaisuuksissa sekä muissa omissa julkaisuissaan. Romanikielistä materiaalia tuotetaan mm. Romano Boodos -lehden välityksellä. Vuoden 2024 aikana aloitetaan uudelleen romanikielen keskustelukerhon ylläpito TEAMS-sovellutuksen kautta.

## 2.2 Romano Boodos -lehti

Romano Boodos on yhteiskuntaa palveleva romanikulttuurin erikoislehti, joka on kohdennettu romaniväestölle ja ympäröivälle yhteiskunnalle. Lehden päätarkoituksena on levittää ajankohtaista ja mielenkiintoista tietoa romanikulttuurista, romaneita koskevista asioista ja saavutuksista sekä virittää keskustelua näistä kysymyksistä. Romano Boodoksessa kerrotaan myös järjestön eri toimintamuotojen kuulumisia.

Romano Boodos -lehteä ei ole voitu toimittaa pariin vuoteen, koska lehdelle ei ole saatu enää Taiken kulttuurilehtiavustusta. Romano Boodos -lehden toimittamisella on ollut tärkeä merkitys romanikulttuurin tiedottamisessa. Vuoden 2024 aikana uudistetaan Romano Boodoksen ulkoasua ja sisältöä monipuolistetaan. Lehden uusien tilaajien hankkimiseen kehitetään markkinointia, jotta lehden kulupuoli saataisiin tasapainoon ja lehteä voitaisiin toimittaa edes keväisin ja syksyisin, kaksi kertaa vuodessa.

## 3 TALOUS JA KIINTEISTÖT

Romano Mission keskustoimiston tuottamien palveluiden rahoitus nojautuu pääasiassa STEA:n yleisavustukseen. Lastensuojelutyötä rahoittavat kunnat. Yhdistykselle laadittavan talousarvion toteutumista seurataan kustannustietoisesti. Toimintavuoden aikana tarkastellaan eri toimintojen kustannusrakenteet ja toteutetaan tarvittaessa mahdolliset säästötoimenpiteet.

### *Talouden kannalta keskeisimmät riskitekijät*

- Kustannustason muutokset
- Kiinteistöjen hyötykäytön arvonmuutokset
- Lastensuojelutyössä tapahtuvat rakennemuutokset
- Toiminnan lyhytjänteisyys

Hämeenkosken keskustassa sijaitseva kaksio, osakehuoneisto, on vuokrattu Päiväkummissa kasvaneelle henkilölle. Päiväkummun kiinteistö on lastensuojelutoiminnassa samoin kuin Malmin Vilppulantien osake on järjestön keskustoimiston käytössä. Naisten Kulma -tuki-piste toimii Helsingissä (Kinaporinkatu 2), Kritsin talossa, Oulun Naisten Kulma -tuki-piste osoitteessa (Isokatu 39 a 3), Terne apre -nuorisoprojekti toimii Malminkartanossa (Puustelintie 4), molemmat toimivat STEA:n rahoittamassa vuokratilassa. Valtimolla olevaa Herralan metsätilaa hoidetaan laaditun metsähoitosuunnitelman mukaisesti.

### **3.1 Seuranta ja arviointi**

Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan systemaattisesti neljän kuukauden periodeissa seurantaa varten määritellyillä mittareilla ja palautekaavakkeilla. Työn kehittämiseksi lastensuojeluyksikössä käytetään henkilöstön itsearviointimenetelmää (ITE3). Asiakaspalautetta kerätään ITE3 -menetelmän kanssa yhdenmukaisilla lomakkeilla.

## **4 LASTENSUOJELUTYÖ**

Sijoitetut lapset tarvitsevat yksilöllistä tukea ja apua. Lastensuojelun keskiössä on lapsen etu. Sijaishuoltoapaikan yksi tehtävistä on tukea lasta ja tämän lähiverkosta. Lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että hänen lähi-ihmiset pystyvät olemaan mukana lasta koskevissa asioissa. Vanhemmuus ei häviä, vaikka lapsi on sijoitettu. Vanhemmuus muuttaa tällöin muotoaan ja sijaishuoltoapaikan on kannatettava haurastakin vanhemmuutta.

Lastenkodin toimintaa kehitetään lapsen oikeuksien mukaisesti. Vanhempien ollessa estyneitä olemaan lapsen elämässä, on sijaishuoltoapaikan yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa lähdettävä luomaan lapselle korvaavaa verkosta.

Lastensuojeluyksikön johtajan tehtävä on kehittää lastenkodin toimintaa yhdessä kasvatusvastaavan ja sidosryhmien kanssa. Johtaja vastaa yksikön sisäisestä hallinnosta ja yhdistyksen sääntöjen, talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti.

### **4.1. PÄIVÄKUMMUN LASTENKOTI**

Päiväkummun lastenkoti on toiminut sijaishuoltoapaikkana huostaanotetuille romanitaustaisille lapsille ja nuorille vuodesta 1957 Hyväneulan kylässä Hämeenkoskella. Päiväkummussa on kaksi 7-paikkaista osastoa, kivipuoli sekä puupuoli. Päiväkummun toiminnan arvopohja kumpuaa luottamuksesta, välittämisestä, yhdessä tekemisestä sekä osallisuudesta. Haluamme edelleen vastata tarpeeseen sijoitettujen romanilasten lastenkotina.

Huostaanottotilanteet ovat aina lapselle henkisesti kuormittavia. Romanilasten kohdalla huostaanottoa ja sijoitusta voi vaikeuttaa lisäksi toisenlaiseen kulttuuriympäristöön siirtyminen. Päiväkummun kulttuurisensitiivisyyden ja erityisosaamisen ansiosta voidaan minimoida tämänkaltaisia ylimääräistä vaikeutta tuovia haasteita ja taakkaa. Henkilökunnalla on romanikulttuurin asiantuntemusta ja ymmärtämystä kulttuurin tuomiin erityispiirteisiin lastensuojelutyössä.

### **4.2. Toiminta**

Päiväkummun tärkein toimintaperiaate on yksilöllinen ja hyvä hoito. Sitä on lapsen itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, omatoimisuuden vahvistaminen sekä edistäminen. Tavoitteena on antaa lapselle ja nuorelle sellainen arvomaailma ja tuki, jonka avulla he voivat selviytyä romanina suomalaisessa yhteiskunnassa.

Tavoitteeseen pyritään luomalla mahdollisimman lämpimät ja pysyvät ihmissuhteet, tasa-painoinen arki ja elämänrytmi sekä asettamalla turvalliset rajat. Ihmissuhteita hoidetaan ja ylläpidetään ohjaajan tuella: vahvistetaan sosiaalista verkosta perheenjäseniin, muihin

sukulaisiin ja ystäviin. Molemmipuolisia vierailuja tehdään sopimusten mukaisesti. Ohjaajat osallistuvat lasten kanssa heille sopiviin romanitapahtumiin, seurakuntien leireille ja tapahtumiin. Päiväkummun toiminnassa tärkeää on kodinomaisuus sekä lämmin ilmapiiri.

Jokainen laitokseen sijoitettu lapsi tarvitsee turvallista aikuista. Päiväkummun lastenkodissa turvallisen aikuisen roolissa toimii omaohjaaja. Omaohjaaja-työskentely on tärkeä työmenetelmä lastenkodin lasten arjessa. Lapselle määritellään kaksi omaohjaajaa, jotka yhteistyössä huolehtivat lapsen tarpeista ja on ensisijainen kontakti lapsen ympärillä oleviin verkostoihin yhdessä johtajan ja kasvatusvastaavan kanssa. Johtaja ja kasvatusvastaava toimivat omaohjaajien tukena heidän työssään lasten ja ympärillä olevan verkoston kanssa.

Vuodelle 2024 on suunnitteilla monipuolista toimintaa lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tuemme lapsia löytämään heille mielekkäitä harrastuksia, jossa he käyvät viikoittain. Harrastustoiminta osallistaa lasta omana itsenäisenä toimijana ja itsetunto saa tarvittavaa positiivista kosketusta. Tuemme myös Päiväkummussa asuvia lapsia yhteisiin urheiluharrastuksiin, kuten esimerkiksi uintiin, yleisurheiluun, jalkapalloiluun ja koripalloiluun. Hollolan kunta tarjoaa yläkoululaisille nuorille ilmaisen sisäänpääsyn uimahalliin, kannustamme hyödyntämään tätä mahdollisuutta.

Parin viime kesän kohokohta on lasten antaman palautteen perusteella ollut kesämökki-viikko. Vuokramökki sijaitsi noin 25 km päässä Päiväkummusta hienoissa Vesijärven maiseissa ja siellä oli lapsille kaikki tarvittavat aktiviteetit hyvälle mökkireissulle kuten esimerkiksi SUP-laodat, rantasauna ja palju. Tarkoituksena on varata mökki uudelleen tulevalle kesälle.

### **4.3. Vanhemmuuden tuki**

Lapsella on suuri huoli vanhemmistaan hänen huostaanotto-prosessinsa aikana sekä sijoituksen jatkumisen myötä. Huostaanottotapahtuma on vanhemmille hyvin raskas ja elämää romahduttava kokemus. Häpeän, toivottomuuden ja yksinäisyyden tunteet ovat pinnalla ja näköalattomuuden vuoksi voi olla vaikea motivoitua hoitamaan omaa elämäntilannettaan. Päiväkummun ohjaajat tukevat lasten vanhempia oman elämän hallinnassa, arjen hallinnassa sekä vanhemmuudessa. Vanhempien tuki ja ohjaus tapahtuu pääasiassa puhelimitse ja tapaamisten yhteydessä. Tarpeen mukaan voidaan yhdessä sosiaalityöntekijän ja vanhempien kanssa suunnitella yksilöllistä ja tiiviimpää tukea vanhemmuuteen.

### **4.4. Henkilökunta**

Päiväkummun henkilökunta koostuu moniammatillisesta ja -kulttuurisesta työyhteisöstä. Henkilökunnassa toimii romani- ja pääväestöön kuuluvia koulutettuja ohjaajia. Päiväkummussa on kokki, joka valmistaa monipuolista ruokaa lasten ja henkilökunnan ravinnoksi. Kuntien vaatimuksen mukaan vähintään 50 % vakituisesta henkilökunnasta on AMK-tutkinnon omaavia (sosionomi tai yhteisöpedagogi). Työyhteisöön etsitään myös sairaanhoitajaa (AMK).

Päiväkummun lastenkodin työntekijöille järjestetään erilaisia koulutuksia, jotka ovat mainittuna koulutus-suunnitelmassa. Henkilöstöä tuetaan kouluttautumaan myös itsenäisesti lisätäkseen lastensuojelutyön osaamistaan. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä ylläpidetään säännöllisillä työnohjauksilla, E-passi-virikeseteleillä ja ammatillista osaamista lisäävillä koulutuksilla. Suunnitelmissa on toteuttaa järjestön yhteinen virkistys- ja koulutuspäivä, johon päiväkumpulaiset myös osallistuvat.

## 4.5. Tilat

Päiväkummun n. 800 m<sup>2</sup> kiinteistö tarjoaa kodinomaiset ja monipuoliset tilat sijaishuollon toteuttamiseen. Pihapiiri käsittää n. 10 hehtaarin luonnonkauniin alueen, jossa on alueet liikunta- ja leikkipaikoille. Pihapiirissä on myös erillinen asunto eli "alamökki", jota on sovitusti käytetty vieraiden tapaamispaikkana. Alamökki on kunnille maksullinen palvelu, josta peritään päiväkohtaista taksaa ja siihen sisältyy vanhemmille täysi ylläpito ja majoitus.

## HANKEET JA PROJEKTIT

### 5 RIKOSTAUSTAISTEN ROMANIEEN TUKIPALVELUT (RRT-PALVELUT)

**Vuonna 2024 toiminnalla on kolme pääasiallista kokonaisuutta:**

- Naisten Kulma -tukipisteet Helsingissä ja Oulussa
- Mieserityistyö
- Vankilatyön ostopalvelut Länsi-Suomen ja Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalueella. (VOIVA- ja VOITTO -toimintamalli)

Tavoitteena on rikostaustaisten romanien elämänhallinnan, voimavarojen sekä osallisuuden vahvistaminen rikoskierteen katkaisun tukemiseksi ja syrjäytymiskehityksen pysäyttämiseksi. *Sidosryhmä- ja viranomaisyhteistyössä* edistetään vuoropuhelua ja yleistä ymmärtämistä. Tavoitteena kohderyhmien välisen kohtaamisen ja yhteistyön paraneminen

#### 5.1. Henkilöstö vuonna 2024

Palvelupäällikkö 100%		
<b>Naisten Kulma Hki</b>	<b>Miestyö</b>	<b>Naisten Kulma Oulu</b>
Palveluohjaaja 100%	Palveluohjaaja 100%	Aluekoordinaattori 60%
Ohjaaja 100%	Palveluohjaaja 60%	Palveluohjaaja 100%

#### 5.2. Naisten Kulma -tukipisteet

Naisten Kulma -tukipisteet tarjoavat kuntouttavalle- ja osallistavalle toiminnalle yhteisöllisen ja matalan kynnyksen tilat Helsingissä ja Oulussa. Tukipisteeltä tarjotaan palveluohjausta ja yksilötukea myös valtakunnallisesti etäyhteyksin vankilasta vapautuneille/vapautuville romanin naisille. Jatkamme rikoksettoman elämän ja arjen hallinnan tukemista jo muutosprosessissa edenneiden naisten kohdalla

#### Tukipistetoiminnot vuonna 2024:

<b>Yksilö – ja ryhmätyöskentely</b> <ul style="list-style-type: none"><li>○ VOIVA -toimintamalli</li><li>○ tuki- ohjauskeskustelut</li></ul>	<b>Verkosto- ja vaikuttamistyö</b> <ul style="list-style-type: none"><li>○ Viranomaispalaverit ja verkostotyö</li></ul>
--	---



<ul style="list-style-type: none"> <li>○ tunne- ja voimavaratyöskentely</li> <li>○ vertaisryhmät</li> <li>○ kokemusasiantuntijatoiminta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Koulutukset oppilaitoksille ja eri vi- ranomaistahoille</li> <li>○ Viestintä ja tiedottaminen</li> </ul>
<p><b>Kansalaistaito- ja viriketoiminta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ kotitalouspäivä tai tunnit 1x viikko</li> <li>○ Käden taidot 1x viikko</li> <li>○ Naisten illat / retket</li> <li>○ Leiripäivä 1x Oulu 1x Helsinki</li> </ul>	<p><b>RISE – JA TE- yhteistyöasiakkaat</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Koevapautoiminta ja työpalvelu</li> <li>○ Työkokeilut ja kuntouttava työtoi- minta sekä opiskelijatyöharjoittelut</li> </ul>
<p><b>Naisten vankilatyö</b> VOIVA -ryhmät ja yksilöohjaus vapautuvien tukeminen Vanaja, Kestilä, Hämeenlinna, Oulu</p>	<p><b>VOIVA =</b> Voimaannuttava Identiteettiä vahvistava Vaihtoehtoja tarjoava</p>

### 5.3. Miestyö vuonna 2024

Miestyössä toimii yksi kokoaikainen ja yksi osa-aikaista työntekijää. Miestyötä toteutetaan lähitoimintoina Helsingin, Tampereen ja Porin alueella sekä etäyhteyksin tarjoamalla palveluohjausta ja kuntouttavaa yksilö- ja ryhmätyöskentelyä. Järjestämme teemapäiviä Tampereella 1x, Porissa 1x, Turussa 2x, Helsingissä 1x toimintakauden aikana rikostaustaisille romanimiehille. Syyskaudella toteutamme teemaleirin. Jatkamme tukityötä tarpeen mukaan myös niiden miesten kanssa, jotka ovat jo edenneet muutosprosessissaan

#### Miesten vankilatyö

Toteutamme VOITTO -toimintaa Ojoisten, Köyliön, Keravan sekä Kylmäkosken vankilassa. Etäyhteyksin Oulun ja Sukevan vankilassa.

### 5.4. Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyöntekijöitä meillä on 14

Vapaaehtoistyöntekijät osallistuvat virike- tapahtuma- sekä tukihenkilötoimintaan tarvittaessa

Turussa vapaaehtoistyöntekijämme järjestävät yhteistyössä seurakunnan kanssa kuukausittain nuorille aikuisille avoimia kerhoiltoja, kerhoillat tavoittavat 4-8 kohderyhmäämme kuuluvia vankilasta vapautuneita miehiä sekä naisia. Työntekijämme osallistuvat säännöllisesti vuoden aikana Turussa järjestettäviin iltoihin.

## 6 ARVOKAS ELÄMÄ -HANKE

### Arvokas elämä -hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi:	Arvokas elämä -hanke
Toiminta-aika:	1.8.2021-31.7.2024
Hallinnointi:	Romano Missio ry
Rahoitus:	Stea
Henkilöstö:	Hankevastaava ja kaksi ohjaajaa
Toiminta-alue:	Helsinki, Vantaa, Espoo, Kerava, Järvenpää

## 6.1. Hankkeen tarkoitus ja tavoite

Arvokas elämä -hankkeen tarkoituksena ja tavoitteena on lisätä romaniperheiden hyvinvointia ja turvallisuutta lähisuhdeväkivaltaa ennaltaehkäisevällä ja varhaisen puuttumisen tuella. Hankkeessa tarjotaan tukea elämän vaikeisiin tilanteisiin, ohjataan olemassa olevien palveluiden käytössä ja toimitaan tarvittaessa siltana erilaisissa viranomaiskontakteissa. Hankkeen kohderyhmänä ovat romaniperheiden lisäksi sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, joille tiedotetaan romaniperheiden palvelutarpeista ja toiveista.

## 6.2. Työmuodot

Työmuotoina ovat yksilötuki, muu neuvonta ja palveluohjaus, vertaisryhmätoiminnot, lähisuhdeväkivaltaa-aiheiset teemapäivät, yhteistyö väkivaltatyötä tekevien toimijoiden kanssa sekä ammattilaisille ja vapaaehtoisille suunnattujen koulutusten kehittäminen ja toteuttaminen.

Vuonna 2024	Toteutuskerta tavoitteet/vuosi
Vertaisryhmä naisille	5
Vertaisryhmä lapsille	5
Vertaisryhmä miehille	Tarvittaessa
Teemapäivät 13-19 -vuotiaille	2
Teemapäivät romaniväestölle	2
Koulutukset/luennot/infotilaisuudet ammattilaisille ja alan opiskelijoille	8-10

## 6.3. Hankkeen kehittämistehtävät

Lähisuhdeväkivaltaa kokevien tai kokeneiden romaninaisten tukemiseksi hankkeessa kehitettyä Tie selviytymiseen -opasta pyritään jakamaan asiakkaille sekä ammattilaisille eteenpäin toimitettavaksi. Yhteistyöstä oppaan levittämisessä on sovittu myös THL:n kanssa.

Hankkeessa kehitettyä lähisuhdeväkivaltaa käyttäneille/käyttävälle romanimiehille kohdennettua kulttuurisensitiivisen miestyön työmallia, Arvo-tukiohjelmaa, hyödynnetään asiakastyössä. Lisäksi työmallia levitetään ammattilaisten hyödynnettäväksi hankkeen järjestämien koulutusten yhteydessä.

## 6.4. Hankkeen työntekijät ja vastualueet

Arvokas elämä -hankkeessa työskentelee kolme henkilöä, hankevastaava ja kaksi ohjaajaa. Hankevastaava vastaa hankkeen koordinoinnista, toimii lähiesimiehenä hanketiimissä sekä suunnittelee ja kehittää toimintaa yhdessä hanketiimin kanssa. Ohjaajien tehtävänä on toteuttaa asiakastyötä sekä suunnitella ja kehittää toimintaa yhdessä hankevastaavan kanssa.

## 6.5. Viestintä ja markkinointi

Toiminnasta tiedotetaan hankkeen verkkosivuilla arvokastaelamaa.fi ja mahdollisesti Romano Missio ry:n julkaiseman lehden välityksellä. Viranomaisviestintä ja markkinointi kohdennetaan hankkeen toiminta-alueen kunnallisiin sosiaalipalveluihin ja turvakotipalveluihin.

## 6.6. Seuranta ja arviointi

Hankkeen tavoitteiden saavuttamista arvioidaan keräämällä seurantatietoa mm. asiakaspalautteiden avulla. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti Romano Missio ry:n hallitukselle.

Toiminnan rahoittajana toimivalle Stea:lle jätetään tuloksellisuusraportti alkuvuodesta 2024 ja loppuselvitys avustusvarojen käytöstä toukokuussa 2024.

### **6.7. Hankkeen ohjausryhmä**

Hankkeen ohjausryhmään kuuluu 9 jäsentä, jotka edustavat lähisuhdeväkivaltatyötä tekeviä kunta- ja järjestötoimijoita. Vuonna 2024 ohjausryhmä kokoontuu 1–2 kertaa. Ohjausryhmän tarkoituksena on toimia ohjaavana tahona hankkeen toimintaa kehitettäessä sekä edistää hankkeen verkostoitumista.

### **6.8. Hankkeen yhteistyökumppanit**

Vuonna 2024 yhteistyökumppaneiksi nimettyjä ovat Miessakit ry, Pääkaupungin turvakoti ry, Monika-Naiset liitto ry, Setlementti Tampere ry ja Naisten Linja Suomessa ry, Helsingin poliisilaitoksen ennalta estävä toiminto, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Suomen Romaniyhdistys ry, Elämä ja Valo ry ja ARONK Etelä-Suomi. Lisäksi yhteistyötä tehdään THL:n kanssa Turvakotien saavutettavuus romaninaisten näkökulmasta -teemassa.

### **6.9. Hankkeen päättyminen**

Arvokas elämä -hanke päättyy 31.7.2024. Toiminnan aikana saatujen tulosten perusteella on alustavasti päätetty hakea hankkeelle jatkorahoitusta siten, että toiminta jatkuisi ak-hankkeena. Hakemus ak-hankkeesta jätetään Stea:lle toukokuussa 2024, jolloin päätös saadaan vuoden 2024 lopussa.

## **7 TERNE APRE – NUORTEN VUORO -PROJEKTI**

### **jalkautuvaa romaninuorisotyötä pääkaupunkiseudulla**

#### **7.1. Kohderyhmä ja toiminta-alue**

Hankkeen toiminta-alueena on Helsinki, Espoo ja Vantaa. Kohderyhmänä ovat 13-29 -vuotiaat romaninuoret. Nuoria autetaan ja tuetaan heidän eri elämäntilanteissa.

Muita kohderyhmiä ovat viranomaiset ja muut nuorisotyöntekijät, romaniyhteisö sekä poliisi.

#### **7.2. Toiminnan tavoitteet**

1. Romaninuorten osallisuuden lisääminen
2. Haitallisten selviytymiskeinojen ennaltaehkäisy
3. Positiivisen romani-identiteetin vahvistaminen
4. Romaninuorten kiinnittyminen koulunkäyntiin

#### **7.3. Toiminnan sisältö ja toteutus**

Toiminnassa otetaan vuodenajat huomioon: kesäaikaan jalkaudutaan enemmän, kun nuoret liikkuvat enemmän, talvella tehdään enemmän verkostoyhteistyötä ja nuorten kanssa erilaisia aktiviteetteja.

Vuoden 2024 keskeisiä toiminnan sisältöä on: jalkautuva työ ja nuorten kohtaaminen, verkostotyö, nuorten kanssa tuotettavat tapahtumat ja retket, koulutukset ja viranomaisyhteistyö.

## **7.4. Henkilöstö**

Projektissa työskentelee kolme kokoaikaista työntekijää (100%, 38h/viikko), joista yksi hankevastaavana ja kaksi nuoriso-ohjaajaa. Hankevastaava vastaa projektin hallinnosta, koordinoinnista, tiedottamisesta ja jalkautuvan työn kehittämisestä yhdistyksen hallituksen, toiminnanjohtajan sekä hankehakemuksen asettamien ehtojen sekä toimintatapojen mukaisesti.

Nuoriso-ohjaajien vastuualueina on jalkautuva nuorisotyö, nuorisotyö yleisesti ja viranomaisyhteistyö muiden jalkautuvaa nuorisotyötä tekevien toimijoiden kanssa.

Henkilöstön ammattitaitoa vahvistetaan ja ylläpidetään koulutuksilla. Henkilöstön työkykyä ja työhyvinvointia ylläpidetään muun muassa työnohjauksella ja työhyvinvointipäivillä.

## **7.5. Raportointi, ohjaus ja projektinseuranta**

Hankkeen toiminnasta ja tuloksista raportoidaan ohjausryhmälle neljä kertaa vuodessa. STEA:lle raportoidaan ohjeistuksen mukaisesti ja ilmoitetaan hankehakemuksesta poikkeavat muutokset ajantasaisesti. Vuosiselvitys vuoden 2023 avustuksen käytöstä annetaan toukokuussa 2024. Romano Missio Ry:n hallitukselle myös raportoidaan säännöllisesti projektista. Työn laatua ja vaikuttavuutta kehitetään ohjausryhmäyhteistyön, yhdistyksen hallituksen palautteen, asiakaspalautteen, yhteistyökumppanien ja henkilöstön arvioinnin ohjaamana.

## **7.6. Talous ja hankinnat**

Vuodelle 2024 ei ole suurempia hankintoja tulossa. Hankkeen suurimmat kuluerät koostuvat palkkakustannuksista, vuokratuloista ja matkakorvauskustannuksista. Hankevastaava seuraa reaaliaikaisesti projektin kokonaisbudjettia yhdessä Romano Mission Ry:n taloushenkilöiden kanssa.

## **7.7. Tavoitteet vuodelle 2024**

Toimintamallissa kohdataan romaninuuria kadulla. Työtä tehdään nuorten omia vahvuuksia vahvistavalla työotteella. Työ näkyy romaninuurten parantuneena itsetuntona, avoimempina kommunikaationa työntekijöiden kanssa, koulunkäynnin parantumisena, neuvojen kysymisellä työntekijöiltä ja avun hakemisena.

Toimintamallin työskentelyn yksi kulmakivistä on tiivis yhteistyö viranomaisten ja muiden jalkautuvien toimijoiden kanssa.

## **8 DIAKONIA- JA SOSIAALITYÖ**

Romano Missio tukee vuoropuhelua romaneiden ja kirkon välillä mm. lähettämällä edustajansa Kirkko ja romanit -neuvottelukuntaan. Seurakuntia innostetaan järjestämään romanipäiviä, leirejä, kerhoja ja erilaisia romanimusiikin tapahtumia alueensa romaneille. Tapahtumien suunnittelussa järjestön työntekijät antavat asiantuntija-apua.

Romano Missio tekee arjen diakoniatyötä omien työntekijöiden lisäksi vapaaehtoisvoimin yhteistyössä eri seurakuntien kanssa. Diakoniatyön toimintamuotoina ovat kotikäynnit ja tarvittaessa vanhusten, yksinäisten ja syrjäytyneiden avustaminen eri tilanteissa. Mahdollis-

suuksien mukaan järjestetään itse tai osallistutaan erilaisiin asiantuntija-, koulutus-, neuvottelupäivä- ja messutilaisuuksiin tuomalla esille romaniväestön odotuksia ja tarpeita sekä kertomalla romanikulttuurin erikoispiirteistä.

Syrjäytymistä ehkäisevä sosiaalityö on yksi tärkeistä työmuodoista. Huolta kannetaan moniongelmaisista romaniperheistä sekä erityisesti romaniväestön keskuudesta ”kadonneista” nuorista. Sosiaaliset ongelmat, asunnottomuus, työttömyys ja syrjäytyneisyys tuovat päivä päivältä uusia asiakkaita järjestön työn piiriin.

Romano Missio tuntee myös vastuuta kehittää auttamiskeinoja köyhistä Itä-Euroopan maista Suomeen tulleita romaneita varten. Myös osa lastenkodissa kasvaneista romaneista tarvitsee tukea läheisverkoston luomisessa. Monet heistä ovat vieraantuneet sekä romaniettä pääväestön yhteisöstä.

Toimistossa työskentelevä palveluohjaaja neuvoo ja opastaa romaneita oikeiden palveluiden piiriin. Järjestön toiminnan kannalta sosiaalasioita hoitavan palveluohjaajan työ on ensiarvoisen tärkeää.

## 9 ROMANO MISSIO RY:N YHTEISTYÖTAHOT JA JÄSENYYYDET

- STEA
- Kirkkopalvelut
- Kirkkohallitus/Romanit ja kirkko -neuvottelukunta
- Palvelutyönantajat - Elinkeinoelämän keskusliitto
- Suomen Sosiaali- ja Terveys Ry Soste
- Lastensuojelun keskusliitto
- Sosiaali- ja terveysministeriö/Romaniasian neuvottelukunta (RONK)
- Aluehallintovirastot/A-RONKit
- Sininauhaliitto ry
- Romaniväestön koulutusryhmä, OPH
- Minority Rights Group
- Kristillinen opintokeskus
- Raamatunlukijain liitto
- Aika Oy
- Allianssi ry

## 10 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Romano Missio seuraa kansainvälisten järjestöjen ja tahojen toimintaa sekä osallistuu siihen tarvittaessa.

- GATIEF (Gypsies and Travellers Internt.)
- ERTF (European Roma and Travellers Fellowship)
- OSCE –ODIRH (Contant point for Roma and Scirti Issues)
- CHAROM/EN:ssa
- IRWN (Roma Women Network)
- ERRC (European Roma Right Center)

Järjestö ylläpitää kansainvälisiä suhteita sekä henkilökohtaisella että järjestötasolla ja välittää ajankohtaista tietoa kansallisista ja kansainvälisistä romanasioista.